

NOTE 3**FINANSIELL RISIKOSTYRING**

Konsernets virksomhet innebærer primært eksponering mot valutarisiko, renterisiko, likviditetsrisiko og kredittrisiko. Konsernet er ikke eksponert for finansiell prisrisiko av betydning.

Risikostyringen i konsernet skal gjennom synliggjøring og bevisst styring av både finansielle og operasjonelle risikofaktorer støtte opp under verdiskapingen i konsernet og sikre en fortsatt solid finansiell plattform. Ledelsen innenfor hvert forretningsområde har ansvaret for løpende oppfølging av risikoforhold innenfor sitt ansvarsområde. For omtale av øvrige risikoområder konsernet er eksponert mot se Styrets beretning og retningslinjer for Eierstyring og selskapsledelse.

a) Valutarisiko

Infratek er i liten grad operasjonelt influert av valutasvingninger, da virksomheten i begrenset grad har hatt kjøp i utenlandsk valuta eller handel over landegrensene. Når vesentlig valutarisiko oppstår vurderes denne særskilt og sikres evt. gjennom terminkontrakter e.l.

Konsernet driver virksomhet i Norge, Sverige og Finland og er derav regnskapsmessig eksponert mot omregningsvalutarisiko fra SEK og EUR til NOK. Egenkapital i utenlandske datterselskap valutasikres ikke, og kursendringer får effekt på konsernets egenkapital. Konsernet hadde pr. 31. desember 2011 kun mindre omfang av finansielle derivater for valutasikring.

Bokført omregningsdifferanse i 2011 var -1 millioner (12 millioner). Tabellen nedenfor viser effekten på konsernets agio tap / gevinst ved pluss og minus 10 prosent endring i SEK og EUR valuta vs. benyttet valuta for regnskapsåret 2011.

Sensitivitetsanalyse omregningsdifferanser

Millioner kroner	Valuta	Endring i valutakurs	
		+10%	-10%
Påvirkning på utvidet resultat og egenkapital	SEK	25	(25)
Påvirkning på utvidet resultat og egenkapital	EUR	7	(7)
Sum påvirkning utvidet resultat og egenkapital		33	(33)

b) Renterisiko

Konsernets driftsinntekter og kontantstrøm fra operasjonell virksomhet er i begrenset grad påvirket av renteendringer. Renteendringer kan imidlertid påvirke kundenes investeringsvilje og derav indirekte påvirke konsernets driftsinntekter og kontantstrøm. Per 31. desember 2011 er konsernet primært eksponert for renterisiko i forhold til overskuddslikviditet. Konsernet hadde en netto kontantbeholdning på 300 millioner kroner ved utgangen av 2011 og renteinntekter på 3 millioner. Endring i NIBOR, STIBOR og EURIBID vil påvirke forrentingen på balanseført overskuddslikviditet samt konsernets kapitalkostnad. Som eksempel endret NIBOR 1 uke seg gjennom 2011 fra 2,27 prosent den 3. januar til 2,0 prosent den 31. desember. Gitt konsernets kontantbeholdning ved utgangen av 2011 ville dette medført et renteinntektsintervall på 6,0 til 6,8 millioner. Konsernets renteinntekter og kostnader følger den generelle utviklingen i henholdsvis det norske, svenske og finske pengemarkedet. Konsernet har ikke benyttet rentesikringsinstrumenter, og i svært begrenset grad valutasikringsinstrumenter. Overskuddslikviditeten kommer fra tilført likviditet som del av børsnoteringen av Infratek i desember 2007, overtakelsen av Fortums entreprenørvirksomhet i januar 2009, samt positiv kontantstrøm fra driften.

c) Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko oppstår dersom det ikke er samsvar mellom kontantstrømmen fra virksomheten og finansielle forpliktelser. Virksomheten i Infratek er utsatt for sesongsvingninger som kan påvirke kontantstrømmen. Konsernet har historisk sett hatt tilfredsstillende styring av arbeidskapitalen. Per 31. desember 2011 hadde konsernet en netto kontantbeholdning på 300 millioner kroner. I tillegg har Infratek en ubenyttet kassekreditt på 100 millioner kroner i DnB NOR Bank ASA som er løpende med 1 måneders gjensidig oppsigelsestid. Infrateks låneavtale med DnB NOR Bank ASA stiller krav til finansielle nøkkeltall. Konsernets kassekreditt forutsetter en bokført egenkapitalandel på 20 prosent. Avtalen inneholder videre enkelte begrensninger vedrørende selskapsrettslige endringer som fusjon/fisjon, vesentlig kjøp/salg av aktiva, kapitalendringer, samt omsettelighetsbegrensninger eller heftelser (pant) vedrørende konsernets aktiva. Långiver plikter å samtykke så sant det ikke foreligger sakelig grunn. Konsernet har også konsernkontosystemer og kontoer med kortsiktige kredittrammer på datterselskapsnivå mot konsernets totale kontantbeholdning. Konsernets kontantstrøm fra driften har i 2011 vært positiv som følge av positivt resultatbidrag. Infratek møter alle krav som er satt i låneavtale. Samlet sett sikrer dette en god likviditetstilgang for konsernet. Per 31. desember 2011 har konsernet ikke langsiktig gjeld av betydning. Forfall av langsiktige og kortsiktige gjeldsposter er gjengitt nedenfor.

Forfallsanalyse langsiktig gjeld

Millioner kroner	2010				Forfall ikke fastsatt	Sum
	1-3 år	3-5 år	5 år og senere			
Andre langsiktige lån	18	-	-	-	-	18
Sum langsiktige lån	18	-	-	-	-	18

Millioner kroner	2011				Forfall ikke fastsatt	Sum
	1-3 år	3-5 år	5 år og senere			
Andre langsiktige lån	15	-	-	-	-	15

Sum langsiktige lån	15	-	-	-	15
----------------------------	-----------	----------	----------	----------	-----------

Forfallsanalyse kortsiktig gjeld

Millioner kroner	2010					Sum
	0-30 dager	30-60 dager	60-90 dager	90-120 dager	>120 dager	
Leverandørgjeld	150	3	1	4	-	158
Annen kortsiktig gjeld	152	-	127	-	81	360
Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	302	3	128	4	81	518

Millioner kroner	2011					Sum
	0-30 dager	30-60 dager	60-90 dager	90-120 dager	>120 dager	
Leverandørgjeld	196	6	1	-	1	204
Annen kortsiktig gjeld	142	-	118	-	84	344
Sum leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	338	6	119	-	85	548

d) Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at kundene ikke kan gjøre opp sine betalingsforpliktelser. Kredittrisiko anses som del av forretningsmessig risiko og følges opp som del av løpende drift. Infratek har etablert prosedyrer for kredittvurdering av så vel større kunder som leverandører. Historisk har det vært ubetydelige tap på fordringer og dagens kredittrisiko anses som akseptabel.

Forfallsanalyse langsiktige fordringer

	2010	1-3 år	3-5 år	5 år og senere	Forfall ikke fastsatt	Sum
Millioner kroner						
Innskutt kjernekapital pensjonskasser		-	-	-	17	17
Ansvarlig lån pensjonskasser		-	-	-	2	2
Andre langsiktige fordringer		4	-	1	-	5
Sum langsiktige lån		4	-	1	19	24

	2011	1-3 år	3-5 år	5 år og senere	Forfall ikke fastsatt	Sum
Millioner kroner						
Innskutt kjernekapital pensjonskasser		-	-	-	17	17
Ansvarlig lån pensjonskasser		-	-	-	2	2
Andre langsiktige fordringer		1	-	-	-	1
Sum langsiktige lån		1	-	-	19	20

Forfallsanalyse kortsiktige fordringer

Millioner kroner	2010					Sum
	0-30 dager	30-60 dager	60-90 dager	90-120 dager	>120 dager	
Kundefordringer	453	16	5	4	-	478
Påløpte, ikke fakturerte inntekter	203	-	-	-	-	203
Andre fordringer	61	-	-	-	-	61
Sum kundefordringer og andre fordringer	717	16	5	4	-	742

Millioner kroner	2011					Sum
	0-30 dager	30-60 dager	60-90 dager	90-120 dager	>120 dager	
Kundefordringer	440	5	1	9	4	459
Påløpte, ikke fakturerte inntekter	232	-	-	-	-	232
Andre fordringer	15	-	-	-	-	15
Sum kundefordringer og andre fordringer	687	5	1	9	4	706

Alle kundefordringer over 30 dager er forfalt.

Endringer avsetning til tap på kundefordringer gjennom året

Millioner kroner	2011	2010
Inngående balanse avsetning tap på fordringer	(4)	(5)
Avsetning til tap på kundefordringer gjennom året	(5)	(1)
Faktiske tap i perioden	1	2

e) Kategori av finansielle instrumenter

Konsernet har følgende kategorier av finansielle instrumenter:

2010

Millioner kroner	Utlån og fordringer	Sum
Eiendeler		
Andre langsiktige fordringer	24	24
Kundefordringer og andre fordringer (eksklusive forskuddsbetalte kostnader og opptjente, ikke fakturerte inntekter) 1)	528	528
Kontanter og kontantekvivalenter	239	239
Sum eiendeler	791	791

Millioner kroner	Andre finansielle forpliktelser til amortisert kost	Sum
Forpliktelser		
Langsiktige lån	18	18
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld (eksklusive lovpålagte forpliktelser) 2)	295	295
Sum forpliktelser	313	313

2011

Millioner kroner	Utlån og fordringer	Sum
Eiendeler		
Andre langsiktige fordringer	20	20
Kundefordringer og andre fordringer (eksklusive forskuddsbetalte kostnader og opptjente, ikke fakturerte inntekter) 1)	474	474
Kontanter og kontantekvivalenter	300	300
Sum eiendeler	794	794

Millioner kroner	Andre finansielle forpliktelser til amortisert kost	Sum
Forpliktelser		
Langsiktige lån	15	15
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld (eksklusive lovpålagte forpliktelser) 2)	430	430
Sum forpliktelser	445	445

1) Forskuddsbetalinger og påløpte, ikke fakturerte inntekter er utelatt fra fordringsposten i balansen, ettersom dette er en analyse som kun kreves for finansielle instrumenter

2) Lovpålagte forpliktelser og forskuddsfakturert beløp er ekskludert fra leverandørgjeld og annen gjeld i balansen, da denne analysen kun kreves for finansielle instrumenter

Pålydende minus nedskrivninger på inntrufne tap på kundefordringer og leverandørgjeld antas omtrent å tilsvare postens virkelige verdi. Virkelig verdi på finansielle forpliktelser (som beregnes for noteformål) estimeres ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer med konsernets alternative markedsrente for tilsvarende finansielle instrumenter.

f) Kapitalstyring

Konsernets kapital skal styres med mål om å trygge fortsatt drift, ivareta og videreutvikle konsernets verdier og sikre god kredittrating og dermed lånebetingelser i forhold til den virksomhet konsernet driver. Konsernet har en solid kapitalstruktur og vil over tid søke en kapitalstruktur tilpasset konsernets virksomhet for å redusere kapitalkostnadene, eksempelvis gjennom økt utbytte, tilbakekjøp av aksjer, utstede nye aksjer eller opptak av rentebærende lån relatert til kjøp av virksomhet.

Konsernet følger opp sin kapitalstruktur ved å følge utviklingen i konsernets kontantbeholdning og konsernets gjeldsgrad, definert som netto rentebærende gjeld delt på sum egenkapital og netto rentebærende gjeld. Konsernets gjeldsgrad skal ikke overstige konsernets gjeldbetjeningsevne som vil avhenge av konsernets fremtidige ventede inntjening og investeringsnivå, samt det rentenivå konsernet kan oppnå.

Gjeldsgrad

Millioner kroner	2011	2010 omarbeidet
Rentebærende gjeld	14	17
Minus kontanter og kontantekvivalenter	(300)	(239)

Netto rentebærende gjeld (kontanter)	(286)	(222)
Total egenkapital inklusive minoritet	484	621
Sum egenkapital og netto rentebærende gjeld	198	399
Gjeldsgrad	7,1 %	4,3 %